

The purpose of this paper is to explore coping strategies of the poor in the urban landscape, measuring also the extent of segregation in the city. The coping strategies include both the analyses of formal social support (the government transfers and services) and informal social security (help obtained from family and relatives, friends, neighbours, and other social networks). In this study, individual or household unit is considered poor if it relies on means-tested benefits to make ends meet.

This paper is based on secondary and primary data sources. The primary sources include the questionnaire carried among means-tested benefits recipients in the city of Vilnius in 2006. In addition, 10 in-depth interviews were conducted with individuals living on social assistance.

The findings of this paper show that residential segregation is growing in the city. The quantitative analyses indicated that some neighbourhoods of the city are over-represented by the recipients of means-tested benefits. Therefore, it is possible to claim that poverty is concentrated in particular areas of the city.

This study does not confirm the hypothesis that post-socialist welfare state promotes the development of the informal social security. The qualitative and quantitative analyses show that the post-socialist welfare state in Lithuania gives relatively adequate support for the very poor. This promotes their reliance on formal support and reduces dependency on informal social security.

SOCIALINIO DARBO ĮVAIZDIS ŽINIASKLAIDOJE (SPAUDOJE IR INTERNETO SVETAINĖSE) – LYGIOS GALIMYBĖS PROFESIJAI?

Jolanta Pivorienė

(Mykolo Romerio universitetas)

PAGRINDINĖS SĄVOKOS: įvaizdis, socialinio darbo įvaizdis, palankus (patrauklus) įvaizdis, neutralus įvaizdis.

Kintančiame, daugialypiame XXI a. kontekste socialiniam darbui, skatinančiam socialinę kaitą, žmonių tarpusavio santykių problemų sprendimą, žmonių įgalinimą bei išlaisvinimą, svarbu išlikti „matomam“ visuomenėje. Žiniasklaidos, informacinių technologijų panaudojimas gali būti efektyvus socialinio darbo įvaizdžio kūrimo įrankis. Atsižvelgiant į XXI a. didėjančią informacinių technologijų ir informacijos svarbą, pranešime analizuojama įvaizdžio reikšmė bei jo palaikymo galimybės socialiniame darbe, atskleidžiamas socialinio darbo įvaizdis lietuviškose interneto svetainėse ir spaudoje.

Tarptautinės socialinių darbuotojų federacijos dokumente „Etika socialiniame darbe, principų konstatavimas“ (2004) teigiama, kad viena iš socialinių darbuotojų profesionalaus elgesio rekomendacijų yra rūpinimasis savimi ne tik savo darbo vietoje, bet ir visuomenėje, kad būtų užtikrinamas atitinkamų paslaugų teikimas. Lietuvos socialinių darbuotojų etikos kodekse (1998) numatomas socialinio darbuotojo santykis su savo profesija – šio darbuotojo tikslas yra aktyviai puoselėti ir ginti savo profesijos garbę (pvz., propaguoti socialinio darbo reikšmę, prieštarauti teoriškai bei praktiškai nepagrįstai informacijai apie socialinį darbą ir kt.). Socialinio darbo įvaizdžio kūrimą galima suprasti kaip profesionalaus elgesio išraiškos būdą. Socialinio darbo įvaizdis kuriamas / kuriasi įvairiai: leidžiami įstatymai, inicijuojamos programos, įgyvendinami projektai, socialiniai darbuotojai tiesiogiai dirba su klientais, rašomi straipsniai, kuriamos interneto svetainės, portalai, socialiniai darbuotojai dalyvauja pokalbių laidose ir t. t. Kaip rašoma literatūroje apie įvaizdį ir jo kūrimą, dažniausiai norima, kad būtų sukurtas palankus, teigia-

mas įvaizdis, kuris vartotojams keltų geras ir įsimintinas emocijas, tačiau dažnai tas įvaizdis nėra visiškai toks, kokio pageidaujama. Palankus įvaizdis neatsiranda atsitiktinai, jis kuriamas, pasiekiamas, valdomas. Teigiamas įvaizdis gali sustiprinti teigiamą požiūrį į objektą, tada jis tampa labiau matomas visuomenėje, įgauna didesnę klientų pasitikėjimą. XXI a. gausioje rinkos pasiūloje socialiniam darbui taip pat svarbu kurti teigiamą įvaizdį, ypač dėl to, kad socialinis darbas nėra apčiuopiama prekė. Dauguma socialinio darbo paslaugų neturi fizinės išraiškos, t. y. vartotojas negali jų matyti tiesiogiai, todėl apie paslaugų ar pagalbos kokybę klientai dažniausiai sprendžia iš to, kokį įspūdį jiems sudaro socialinis darbuotojas ir aplinka, kurioje jis veikia.

Socialinio darbo įvaizdžio empiriniam tyrimui taikyti kokybiniai duomenų rinkimo ir analizės metodai. Tyrimo duomenys buvo renkami, atliekant organizacijų / įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainių paiešką ir atranką (49 svetainės) ir organizacijų / įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainių turinio ir formos analizę (10 svetainių). Taip pat atlikta respublikinės spaudos (dienraščių) turinio analizė, pagal pagrindinius žodžius, įvardijančius konkrečias socialines problemas, toliau analizuojant, kaip problemų pateikimas kuria teigiamą / neigiamą / neutralų / patrauklų socialinio darbo įvaizdį.

Tyrimas atskleidė, kad socialinio darbo įvaizdis nėra lengvai atpažįstamas tarp kitų įvaizdžių (psichologijos, socialinės pedagogikos, slaugos), jis nėra baigtas. Tirtas socialinio darbo įvaizdis nėra kuriamas tikslingai, analizuojant pagal pasirinktus kriterijus galima daryti prielaidą, kad socialinio darbo įvaizdis yra labiau neutralus negu patrauklus.

Remiantis teoriniais ir empiriniais duomenimis galima teigti, kad socialinio darbo įvaizdžio kūrimas yra svarbus socialinio darbo, kaip profesijos, tapatumo formavimuisi, tačiau Lietuvoje naudojamas neefektyviai.

HOW DOES PROFESSIONAL LANGUAGE SHAPE THE IDENTITY OF SOCIAL WORK?

Rasa Naujanienė

(Vytautas Magnus University, Lithuania)

The purpose of this presentation is to discuss the role of language in shaping social work identity and to introduce the results of the study to demonstrate possible consequences of professional language for the nature of social work in Lithuania. Recent years have seen a transformation in social sciences and in the language that researchers use to make sense of action and experience. Academic institutions question what this language change does to the world (Parker, 1999). The ideas are that social texts do not merely reflect objects, events, and categories existing in the social world, they actively construct a version of those things (Potter & Wetherell, 1987). Things do not exist outside our naming them. It is the act of naming that creates things and moves people to action (Chambon, 1999; Parton, 2003). Discussions in social sciences influence the discussion about the importance of language in the social work profession (Gregory & Holloway, 2005) including political level (Heffernan, 2006). One of the possible acceptances of the role of language is understanding social work as a discourse, and that it defines what a client is, what a social worker is, and the rules for how they are to interact. The idea that discourses are not autonomous from the social relations emphasizes the contextuality of a discourse (Payne, 1997; Pease & Fook, 1999). In consideration of the theoretical idea presented, the author of the presentation conducted